

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 28 września 2022 r.

Poz. 4160

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.114.2022.KK WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 27 września 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 2, § 3 ust. 1 w części o treści: „(...) którego wzór stanowi załącznik do uchwały” oraz § 5 uchwały Nr XXXVIII/198/22 Rady Gminy Grabowo z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Grabowo.

UZASADNIENIE

W dniu 30 sierpnia 2022 r. Rada Gminy Grabowo podjęła uchwałę Nr XXXVIII/198/22 w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Grabowo.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 6 września 2022 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona w ramach tej kontroli analiza treści przedłożonego aktu prawnego wykazała, iż część jego zapisów zostało podjętych z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym organ nadzoru w dniu 16 września 2022 r. wszczął postępowanie nadzorcze celem stwierdzenia ich nieważności.

Rada Gminy Grabowo podjęła uchwałę Nr XXXVIII/198/22 m.in. w oparciu o wymieniony w podstawie prawnej art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 z późn. zm.), zgodnie z którym niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania.

W § 1 ust. 2 uchwały Rada Gminy Grabowo wskazała, że nauczyciele mogą ubiegać się o pomoc zdrowotną po przepracowaniu w szkole co najmniej jednego roku szkolnego.

Należy wskazać, że powiązanie uprawnienia nauczyciela do korzystania z funduszu zdrowotnego z okresem zatrudnienia w szkołach wykracza poza wskazaną wyżej delegację ustawową, albowiem prawo do świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej jest związane jedynie z wykonywaniem zawodu nauczyciela.

Poza upoważnienie wynikające z art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela wykracza również regulacja § 3 ust. 1 uchwały, gdzie Rada Gminy Grabowo ustanawia wzór wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej (załącznik

nr 1 do uchwały). Stanowienie ww. wzoru wniosku, nie mieści się w zakresie kompetencji organu stanowiącego do określania rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy oraz warunków i sposobów ich przyznawania.

Jest to materia związana z wykonywaniem uchwały i należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego gminy. Wynika to z treści art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że: „Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa” (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 9 lutego 2022 r., sygn. akt III SA/Gl 1676/21).

W § 5 uchwały Rada Gminy Grabowo upoważniła Wójta Gminy Grabowo do powołania w drodze zarządzenia Komisji Zdrowotnej do opiniowania wniosków o przyznanie pomocy zdrowotnej oraz określiła jej skład i tryb procedowania.

W orzecznictwie wskazuje się, że *powoływanie tego rodzaju Komisji wykracza poza ramy delegacji zawartej w analizowanym przepisie, dającej jedynie uprawnienie do określenia warunków i zasad przyznawania pomocy. Ustawowe upoważnienie organu prowadzącego szkołę do ustalania kryteriów i trybu przyznawania świadczenia obejmuje kompetencję do wyznaczenia mierników służących za podstawę oceny oraz ustalenie porządku ich przyznawania rozumianego jako system działań uwzględniających ustaloną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. W zakresie pojęciowym „kryteriów i trybu” nie mieści się natomiast kompetencja organu do powoływania Komisji uczestniczącej w sformalizowany sposób w procedurze przyznawania świadczeń* (wyrok WSA w Warszawie z dnia 12 października 2009 r., I SA/Wa 1225/09, LEX nr 576161; wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 17 lutego 2021 r. sygn. akt II SA/Rz 1360/20).

Przeprowadzając ocenę prawidłowości realizacji wyżej wskazanej przyznanej gminie kompetencji prawotwórczej, organ nadzoru miał na uwadze zasadę legalizmu (art. 7 Konstytucji RP), w myśl której w państwie praworządnym wszelka działalność władcza wymaga podstaw prawnych. Sposób wykorzystywania kompetencji przez organy publiczne nie jest wyrazem arbitralności ich działania, lecz wynikiem realizacji przekazanych im uprawnień. Działania wykraczające poza ramy tych uprawnień pozbawione są legitymacji. Oznacza to, że rada gminy nie ma prawa do samoistnego, czyli nie znajdującego podstawy w normie ustawowej, kształtowania prawa na obszarze gminy. Każda norma kompetencyjna musi być interpretowana i realizowana tak, aby nie naruszała innych przepisów aktów prawnych wyższego rzędu. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa, z uwzględnieniem przepisów regulujących daną dziedzinę.

W związku z powyższym, stwierdzenie nieważności wskazanych wyżej zapisów uchwały Nr XXXVIII/198/22 jest zasadne.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Zofia Silwonik